

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Függellen Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Rákosi Mátyás iránymutató beszéde az országos bányászértekezleten

„Bányászaink minden csákányütéssel, minden csille szénnel segítik építeni a szocialista jövőt, megvédeni a békét!”

A minisztertanács és a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége országos értekezletre hívta össze bányászaink legjobb sztahanovistáit, vezetőit, élenjáró műszaki dolgozóit, hogy közösen beszéljék meg a növekvő, fejlődő iparunk fokozódó szén-szükségletének kielégítésével kapcsolatos teendőket.

Vasárnap reggel az EDOSZ Vilma királyné-úti székházának felszított nagytermében ült össze az értekezlet.

Leírhatatlan lelkesedéssel, percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadták a bányászok Rákosi Mátyást, a dolgozó nép szeretett vezérét, Zúgott a kiáltás: „Sztálin-Rákosi!”

Részvették az értekezleten Kádár János, az MDP főtitkárhelyettese, a Párt Politikai Bizottságának és Központi Vezetőségének több tagja, Rónai Sándor az Elnöki Tanács elnöke, Dobi István a minisztertanács elnöke, a kormány több tagja, a SzOT és a szakszervezetek képviselői.

Anró Antal, a SzOT főtitkára nyitotta meg az értekezletet.

Az elnökség megválasztása

Zsofinyecz Mihály nehézipari miniszter:

Népgazdaságunk szénnel való ellátása szoros kapcsolatban van a békeharccal

Ezután Zsofinyecz Mihály, nehézipari miniszter beszélt. Bevezetőben megállapította: — A mai értekezlet a bányászok és az egész ország figyelmét felhívja arra, hogy a széntermelés emelése az öt-éves terv teljesítésének elegendhetetlen feltétele, hogy népgazdaságunk szénnel való ellátása szoros kapcsolatban van a békéért folytatott küzdelemmel.

Beszélt ezután a Szovjetunió állandó segítségéről, a szovjet szakemberek támogatásáról. Ennek a segítségnek, a Párt és Rákosi Mátyás bölcs politikájának köszönhetjük, hogy felszámoltuk a munkanélküliséget. Napról napra nő az ipari munkásság, az az osztály, amely szocialista öntudattal és áldozatkészséggel méltán vezető ereje az országnak, egész dolgozó népiünknek. Az eredmények mellett azonban vannak hiányosságok, melyek közül most talán a legjelentősebb a széntermelésnél mutatkozó hiányosságok.

után Anró Antal, a SzOT főtitkára megnyitó beszédében többek között a következőket mondotta:

— Népgazdaságunk nagyarányú fejlődése, öt éves tervünk megvalósítása mind nagyobb feladatokat állít bányászaink elé. Ezekre a hatalmas feladatokra mutatott rá Rákosi Mátyás október 27-i beszédében. A feladatoknak megoldását segíti elő Népköztársaságunk minisztertanácsának és Pártunk Központi Vezetőségének november 22-i határozata a szénbányászat fejlesztéséről. A határozat világosan megmutatja a bányászok előtt álló feladatokat és az erkölcsi megbeszélést, amellyel népiünk a bányászat felé fordul. De bizonyítja ez a határozat azt is, hogy a munka nálunk valóban a beesület, a dícsőség, az érdem és a hősiesség dolga lett.

— A bányászokra mi mindig büszkén hivatkoztunk, mint a szénésztől hőseire, munkásosztályunk legmegbecsültebb katonáira, akik szívós harcban a termelésben, szívós harcban a reakció ellen mindig élen jártak.

A szénbányászat és a bányászok helyzetével foglalkozva, megállapította, hogy széntermelésünk megnövekedett az öt éves terv első évében és egészében teljesítette az 1950-es év kilenc hónapjának eredeti előirányzatát. De a mainál sokkal több szénre van szükségünk.

Zsofinyecz miniszter ezután megállapította, hogy az egyik legsúlyosabb hiba a munkaszervezés területén mutatkozik. Abban is, hogy a földalatti produktív létszám csökkent az összlétszámhoz viszonyítva. Egyik legfőbb akadálya a termelés emelkedésének a munkafegyelm ferén mutatkozó hiányosság is. Az igazolatlanul mulasztó és látszatbetegek száma az utóbbi időben növekedett. Eppen ezért van nagy jelentősége, hogy a minisztertanács határozata az egyébként nagy kedvezmények megadását függővé tette a műszakmulasztástól és szigorú intézkedéseket tartalmaz a mű-

szakmulasztások megakadályozására.

Beszélt ezután a bányaműszaki értelmiségről. Megállapította, hogy egy kis részük még mindig magán viseli a kapitalista rendszer nyomait, ragaszkodik a megszokotthoz és nem tudja vagy nem akarja levétközni a maradiságot.

A probléma gyökeres és jó megoldása kettőn áll: az egyik oldalon a fizikai dolgozóknak nagyobb bizalommal kell lenniük a műszaki értelmiséghez s ugyanakkor a műszaki értelmiségnek az a része is, amely ma még nem teljes odaadással végzi munkáját, álljon a munkásosztály, népi demokratikus rendszerünk mellé.

A következőkben elmondotta, hogy a termelés emelését helyes szervezéssel, racionalizálással, gépesítéssel, tehát a teljesítmény emelésével kell megvalósítani. A munkaerő jobb megszervezésével, a munka termelékenységének növelésével lényeges tartalékok képződhetnek a széntermelés emelésére.

— Tudjuk — folytatta —, hogy a bányászok előtt álló feladatok megoldása elsősorban a bányászoknál múlik. Ezért elhatároztuk, hogy mindent megteszünk, hogy hozzásegítsük bányászainkat a feladat elvégzéséhez.

— Meg vagyok győződve arról, hogy Pártunk vezetője és a kormány a bányászokban most sem fog csalódni. Megígérjük Rákosi Mátyásnak, hogy teljesítjük az általa kitűzött feladatokat.

Havrán István beszéde után Rákosi Mátyás emelkedett szószárra, az értekezlet részvevőinek szüneti nem akaró lelkesedése közből.

— Örömmel állapítom meg, hogy az értekezlet részvevői Pártunknak és a kormánynak a szénbányászat és a szénbányászok érdekében hozott legújabb határozatát egyhangúan helyeslik és alkalmasnak tartják arra, hogy az eddiginél hatalmasabb munkatejesítményekre serkentse a bányászatot és ezzel megadja néprzadáságunknak azt a fokozott energiaforrást, amelyet népi demokráciánk fejlődése megkíván. Számunkra egy percig sem volt kétséges, hogy ha bányá-

A szénipar dolgozói erős elhatározással és határozattal lelendülettel eleget tesznek kötelességüknek, meggyorsítják hazánkban a szocializmus építését, erősítik azt a hatalmas békétábrát, melynek élén a nagy Szovjetunió és annak bölcs vezetője, a világ dolgozóinak nagy vezetője, a világ békeszerető népeinek reménye, a magyar nép igazi barátja, a mi szeretett Sztálin elvtársunk áll.

A bányász-műszak első eredményeit jelentik

Zsofinyecz Mihály beszéde után sorra jelentkeztek szószárra az értekezlet részvevői. Elsőnek Sudár Ferenc, Kossuth-díjas vajúró tolmácsa a pécsbányatelepi dolgozók közönségét a Párt és a minisztertanács határozatáról, amely most tovább emeli a bányászok élet színvonalát. Susnyér Zoltán a Saigótarján Szénbányák vezérigazgatója beszámolt az értekezletnek arról, hogy a széntermeléshez tartozó nagybányai körzet november 12-én befejezte évi tervét.

Nagy érdeklődés kísérte Papp Mária, a Komlói Kossuth-akna dolgozóinak felszólalását. Felhívta az ország összes dolgozó nőit, jelentkezzenek minél többen erre a szép feladatra.

Osztrovszki György, a Terhivatal alelnöke részletes képet adott széntermelésünk jellegéről, állapotáról és rámutatott arra, hogy a lehető legrövidebb időn belül meg kell oldani a szénbányászat gépesítését és az ezzel kapcsolatos bányaműszaki problémákat.

Perschi Ottó, a Szuhavőgyi Szénbányák albertlepi üzemének bányamérnöke rámutatott arra, hogy ma a műszaki értelmiség a közösség egy csoportjának vezetője. A bányavezetők nevében ígértet, hogy a Párt és a kormányzat által kért szénmennyiség minden grammját biztosítja.

Unnov Jurij Ivanovics, a Mesz-

hart pécsi szénbánya vállalat igazgatója üdvözölte ezután az értekezletet. Közölte a pécsi szénbánya dolgozóinak Sztálin 71. születésnapjára vállalták, hogy teljesítik évi széntermelési előirányzatukat.

Berecz Istvánné, a putnoki bányaüzem első női sztahanovistája elmondotta, hogy november 7-én 355,5 százalékkal teljesítették termelési tervüket, de ezzel nem elégszenek meg, hanem versenyt hirdetnek az ország valamennyi szénbányaüzemével.

Az elnök ismertette a várpalotai bányászok táviratát, hogy vasárnap délelőtt 9.55 órakor teljesítették az első műszak előirányzatát.

Az ebédszünet után Varga Barnabás Kossuth-díjas sztahanovista vajúró a sztahanovisták és az élenjáró bányászok feladatairól szólt.

Délután jelentkezett szószárra Tóth III. János Kossuth-díjas főmozdonyvezető, aki a vasutas dolgozók melegszeretettel tolmácsolta a bányászoknak és beszámolt a szénmegtakarítási mozgalmukról.

Kristóf István, az MDP Központi Vezetőségének tagja részletelesen foglalkozott a bányászpárt-szervezet feladataival és meghatározta feladataikat.

Havrán István, a Bányászszakszervezet főtitkára beszámolt a szakszervezet munkájáról és az előttük álló feladatokról.

Mindenki tudja, hogy a kapitalista világban ilyen növekedésről szó sem lehetett.

— Akármilyen rohamos is azonban a fejlődés, akármilyen tekintélyes is az évi 13 százalékos emelkedés, ugyanakkor az ipar összfejlesztése ennek majdnem háromszorosa, 36 százalék. Ez a nagy emelkedés teszi szükségessé, hogy a 13 százalékon felül többet követeljünk bányászainktól. Bizonyosak vagyunk benne, hogy bányászaink, mint minden eddigi kérésünket, amely népiünk érdekében és az ő érdekében való, teljesíteni is fogják.

— Természetesen, ehhez sok a tennivaló. A tennivalók jórészt

Leírhatatlan lelkesedés köszönti Rákosi Mátyást a szóközi emelvényen

száinkhoz fordulunk, megfelelő választ fogunk kapni, mint ahogyan bányászaink számára sem volt egy pillanatra sem kétséges, hogy Pártunk semmi körülmények között nem feledkezik meg róluk.

— Mi tette szükségessé Pártunk és a kormány közös határozatát? Szocialista iparunk gyors, lendületes fejlődése. A bányászok jó munkája következtében széntermelésünk is gyorsan növekedett. Az idén a bányászok 13 százalékkal több szénen adtak a népi demokrácia gazdaságának, mint tavaly. Ez jó teljesítmény és ha évente ennyivel nőne széntermelésünk, úgy hat év alatt megduplázód-

száinkhoz fordulunk, megfelelő választ fogunk kapni, mint ahogyan bányászaink számára sem volt egy pillanatra sem kétséges, hogy Pártunk semmi körülmények között nem feledkezik meg róluk.

— Mi tette szükségessé Pártunk és a kormány közös határozatát? Szocialista iparunk gyors, lendületes fejlődése. A bányászok jó munkája következtében széntermelésünk is gyorsan növekedett. Az idén a bányászok 13 százalékkal több szénen adtak a népi demokrácia gazdaságának, mint tavaly. Ez jó teljesítmény és ha évente ennyivel nőne széntermelésünk, úgy hat év alatt megduplázód-

száinkhoz fordulunk, megfelelő választ fogunk kapni, mint ahogyan bányászaink számára sem volt egy pillanatra sem kétséges, hogy Pártunk semmi körülmények között nem feledkezik meg róluk.

— Mi tette szükségessé Pártunk és a kormány közös határozatát? Szocialista iparunk gyors, lendületes fejlődése. A bányászok jó munkája következtében széntermelésünk is gyorsan növekedett. Az idén a bányászok 13 százalékkal több szénen adtak a népi demokrácia gazdaságának, mint tavaly. Ez jó teljesítmény és ha évente ennyivel nőne széntermelésünk, úgy hat év alatt megduplázód-

a határozat már felsorolta. Ez a határozat arra kötelezi gazdasági életünk különböző tényezőit, hogy a maguk részéről szintén mozgósítsanak és könnyítsék meg a bányászoknak a kitűzött célok elérését.

Vonatkozik ez elsősorban a közlekedésre. A legfőbb panasz, különösen ott, ahol bányásztelepülésekről van szó, azzal kapcsolatos, hogy nincs elég közlekedési eszköz. A bányászok messze laknak a bányától és néha órákig tart, amíg gyalogbiciklivel, vagy a késedelmes autobusszal munkahelyükre tudnak jutni.

A közlekedésügyi minisztérium gondoskodik az autobuszokról, teherautókról. Már kifejlesztették 70 db teherautót, amely személyszállításra alkalmas és más rendszabályokkal is gondoskodik róla, hogy ezek a nehézségek megszűnjenek.

A bányászok életét vizsgálja meg, hogyan vannak ellátva a bányavidékek népboltokkal, ho-

gyan irányítják oda a gumicsizmát, a bakancsot, a szalonnát, és mindazt, ami a bányász munkájához, a feleségének és családjának a jobb életéhez szükséges.

Az építési minisztérium azokon az építkezéseken kívül, amelyeket a Párt és a kormány közös határozata már kifizetésre helyezett, erősítse meg a bányavidékeken a szövetkezeti építkezést és az állam által nyújtott kedvezményes kölcsönöket igyekezzék elsősorban azoknak a bányászoknak juttatni, akik házat akarnak építeni.

Rákosi Máttyás ezután foglalkozott a munkaerő-érvándorlással és rámutatott arra, hogy ez az érvándorlás azzal függ össze, hogy öt éves tervünk gyárainak jelentékeny részét az energiatörzsek közelében, a szénbányák közelében telepítjük le, azaz a bányász, aki mondjuk Sajóbáonyból jár be Pérecesre és naponta sok kilométert kellett

biciklivel, vagy teherautóval megtennie, most otthon vállal munkát.

A fegyelméről szólott ezután Rákosi Máttyás.

Mi csak azt kérjük az elvtársaktól — mondotta —, hogy normális rendes fegyelmekkel dolgozzanak. Gurkó István elvtárs a Bikkaljáról elmondotta itt, nagyszerű teljesítményeit, amikkel sztahanovista lett és amik lehetővé tették számára, hogy szép házat építsen, nem valami külföldi csodával érte el. Rendesen ledolgozta a 8 órát pontosan előkészítette a munkamenetet, a legegyszerűbb módszerekkel, szépen sztahanovista lett és az egész dolgozó nép helyeslőse közben megkapta érte a megfelelő kitüntetésekét.

Egyik legnagyobb tartalékunk elvtársaim az, hogy a fegyelmegyszerű megerősítésével el lehet érni mindazt, amit a népi demokrácia a jelen esetben megkövetel.

juk a jövőendő mérnököket és — megmondom — a nehézipari államtitkárokat, sőt a minisztereket is nevelni és ezért idejekorán taníttatni kell őket. A nők és az ifjak megjelenése a bányában is rákényszerít bennünket arra, hogy új, szocialista módon nézzük ezt a kérdést.

Elvtársak! Ez a mai értekezlet és az a műszak, amelynek győzelmes jelentését örökönképp kapjuk, bizonyos fokig fordulatot jelent. Fordulatot jelent az

egy-egy bányász szempontjából, aki ma lelkes munkájával a jó eredménnyel mutatja meg, hogy helyesít a népi demokrácia felhívását és megfelel a népi demokrácia várakozásának, de fordulópontra jelentése azért is, mert a bányászok színe-java elsőszőrül össze itt, ma, mint egy országgyűlésen, hogy megtárgyalja azokat a tennivalókat, amelyeknek eredményeképpen még jobb, még bőségsőbb lesz a szentertelés.

Lássuk meg az összefüggést az aprómunka és a hatalmas szocialista építés között.

Ami most bennünket foglalkoztat, az nemcsak a termelés problémája, hanem hatalmas új politikai kérdés is. Mi az a követelmény, hogy mindennapi munkáját össze tudja egyeztetni az egész szocializmus építésével. Ez a bányászna azt jelenti, hogy amikor ott dolgozik a föld mélyében és fejti a szénét, legyen tisztában azzal, az által, amelyet az a szén megéssz a kazánokon keresztül, amik az ipart erősítik, a villanyon keresztül, ami a kultúrát is erősíti. Legyen tisztában azzal az összefüggéssel, amely a föld mélyén végzett saját munkája és a szocializmus építése között fennáll. Lássuk az összefüggést, amely saját teljesítménye és az az eredmény között van, amelynek gyümölcseit élvezve kapja vissza, amikor falujában beköszül, mozi, kultúrha, szülőgöthon épül, amikor a gyermeke középiskolába, vagy egyetemre járhat. Szóval megköveteljük az egyes kommunistáktól is, hogy a maga apró munkája és a hatalmas szocialista építés között megéssze az összefüggést. Sőt tovább megyünk, megköveteljük, hogy megéssze a maga apró munkája és a nemzetközi kérdések összefüggését is. Még fontosabb ez a széles szocialista látókör egy ilyen testületnél, ahol a magyar bányászok színe-java jelen van.

Ez a mai értekezlet és a műszak, amely ennek az értekezletnek szerves része és amelyben a bányászok létezőt vesznek magukra, együttvéve egy hatalmas tüntetés a magyar népi demokrácia ereje és a magyar dolgozó nép hűsége mellett.

A bányászok, a magyar ipari munkásság, a magyar dolgozó nép élén nem egyszer igazolta be, hogy biztosan lehet rá építeni, ha hozzá fordulunk. A mai napon, amikor

minden eddigi termelési eredményt leverő rekordok születnek, újra bebizonyítja, hogy méltó arra a bizalomra, amellyel iránta dolgozó népünk viselkedik. Bizonyítja politikai érettségét és bizonyítja azt, hogy a maga apró munkája, a szentelés és a béke hatalmas ügyének megvédése között ismeri az összefüggést. Bizonyítja, hogy a dolgozó népünk legjobb fiait, a bányászok megértik az összefüggést, hogy ebben a nemzetközi helyzetben milyen jelentősége van annak, hogy barát és ellenség tanuja annak a lelkesedésnek és áldozatkészségnek, amellyel a Pártjuk és kormányuk hívó szavára felelnek.

Meg vagyok győződve róla, hogy ezt a műszakot és ezt az értekezletet is helyesen értékeli. Ugy értékeli, mint a magyar népi demokrácia erejének újabb győzelmét. Én a Magyar Dolgozók Pártja és a magyar kommunisták nevében csak azt mondhatom a bányász elvtársaknak itt az értekezleten és kint a bányában: csak így tovább! Dolgozzanak elszántan, lelkesen, önfeláldozóan! Legyenek tudatában annak, hogy mögöttük áll a mi hatalmas, harcra készült pártunk, legyenek tudatában annak is, hogy minden csákányütéssel, minden csille szénrel segítik felépíteni nemcsak a magyar népi demokráciát, a szocialista jövőt, de segítik megvédeni békénkel. Segítenek győzelemre vinni azt a nagy ügyet, amelyet immár 800 millió tábor képvisel, amelynek élén ott áll felszabadítottunk a nagy Szovjetunió és mindnyájunk szeretett, bölcs vezetője, a mi Sztálin elvtársunk.

A jelenlévők felállnak és percekig tartó lelkes ütemes taps közben kiáltják: „Éljen Sztálin! Éljen Rákosi! Éljen a Párt! Párt és Rákosi! Megvédjük a békét! Harcolunk a békéért!”

Rákosi Máttyás kiosztja a bányászok kitüntetésait

Ezután az elnök közölte, hogy a bányászok, a magyar ipari munkásság, a magyar dolgozó nép élén nem egyszer igazolta be, hogy biztosan lehet rá építeni, ha hozzá fordulunk. A mai napon, amikor

lőbbieknek pedig a Magyar Munkáértrend ezüst és bronz, továbbá a Magyar Népköztársasági Erdemérem arany, ezüst és bronz fokozatát. Egymásután mentek fel az emelvényre a boldog kitüntetettek, akeményen kezét szorították a magyar nép szeretett vezetőjével, elmondtak egy-két szót meghatótan az életükből, megköszönték a kitüntetésekét és ígéretet tettek, hogy ha visszatérnek a bányákba, még több, még jobb munkával harcolnak az öt éves tervért, a békéért.

Az értekezlet Polihornyik a Bányászszakszervezet elnökének zárt szavával ért véget.

A Szovjetunió segítségével nemcsak óriási támogatás gazdasági téren, hanem politikai támogatást is jelent

Szólnom kell a géptől való idegenkedésről. A mi műszaki értelmiségünk nem igen ismeri a modern gépeket. A felszabadulás előtt nem volt szüksége a magyar tőkének gépekre, sokkal olcsóbb volt a munkakéz, mint a gép. A mi műszaki értelmiségünk ezért ma is húzódik a gépektől. Itt néha politikai szempontok is közrejátszanak.

A Szovjetunió elévülhetetlen érdeme nemcsak abban áll, hogy felszabadított bennünket, de azóta is minden téren apró munkájával segít bennünket és ez az „apró munka” nem is olyan apró, mert pl. rendelkezőnkre bocsátja a legjobb szovjet szakembereket, a legjobb mérnököket, a legjobb tudósokat és a legjobb munkásokat is, akik megtanítanak bennünket

mindarra, amit a szovjet nép 33 esztendő nehéz munkáján keresztül sajátított el. Ez a segítség nemcsak óriási támogatás gazdasági téren, hanem politikai támogatást is jelent. Jelenti azt, hogy erősödik vele a népi demokrácia, hogy erősödik felszabadítottunk, a Szovjetunió és a népi demokrácia között az egészséges viszony.

A műszaki értelmiségre vonatkozólag meg kell értenünk, hogy az átmenet a régi világtól a mostanihoz, sokuk számára nem könnyű. A régi bányászok emlékeznek rá, hogy maga a kapitalista vállalat gondoskodott róla, hogy a mérnök és munkások között a szakadék a lehető legnagyobb legyen. És bizony voltak elegendő, akik vissza is éltek ezzel a helyzettel és nem egy bányászt, aki egy kicsit

keményebben állt a sarkára, vagy visszafelé, esendőrökre adtak, vagy bevonultattak. Szóval meg kell értenni, hogy a bányászok egy részében a műszakiakkal szemben mélyen él a bizalmatlanság. Ennek a bizalmatlanságnak eloszlásához többek között idő és a műszakiak jó teljesítménye kell. Ugyamakkor azonban mindnyájan megállapíthatjuk, és ezt a megállapítást alátámasztja a mai értekezletünk is, hogy a bányászatban is a műszaki értelmiség zömét egészségesen és becsületesen a népi demokrácia felé fordult, mint ahogy az értelmiség többsége ezt a termelési frontján is megtette. Itt kölesönös türelemre, megértésre, de éberségre is van szükség.

Szocialista bányászatot kell létrehozunk

A bányászatnak is döntő fordulatot kell vennie a szocializmus felé — folytatta Rákosi Máttyás. — Ez hasonló ahhoz, ahogyan tavaly felvetettük, hogy az építőiparnak, amely 59, vagy 100 év óta alig változtatott módszerein, most már szocialista építőiparrá kell változnia.

Az egyik elvtárs azt mondotta itt, hogy nem elég nekünk a bányász, nekünk szocialista bányász kell. Én tovább megyek. Azt mondom nem elég a bányászatot emelni, nekünk szocialista bányászatot kell létrehozunk. És meg kell értenie mindenkinek, hogy amint a szocialista bányász már egészen más, mint a régi vágású bányász, úgy a szocialista bányászat is más, nem egyszerű folytatása a régi tőkés bányászatnak.

Egy példát fogom elmondani, hogy mire gondolok. Sokat beszélünk itt a kétlaki munkásokról. Mi már elmondottuk, hogy miért vagyunk ellene annak, hogy az ipari munkás egyben földműves legyen.

Mi megértjük ezeket a munkásokat. Csak vissza kell emlékezni a régi időkre, azonnal világos, hogy miért ragaszkodnak ezek a dolgozók ilyen göresösen a földjükhöz. A régi időben, a felszabadulás előtt a bányászat elég bizonytalan foglalkozás volt.

Nagyon gyakran voltak munka nélkül.

Ma már azonban egészen más a helyzet. Nem szorul magyaránra, hogy a legközelebbi 30 esztendőre a mi bányászainkat nem fenyegeti munkanélküliség, ellenben fenyegeti őket az a veszély, hogyha göresösen ragaszkodnak a földesekhez. Akkor mint vajúrék lemaradnak és — megmondom előre — lemaradnak mint paraszok is. (Derültség.) A szocializmus fejlődése ezt a kérdést nemcsak a vajúroknál, de a proletariátuson belül általában felvetette. Ebben az egy kérdésben, mint a cséppben a tenger, visszatükröződik az

egész hatalmas változás. Elvtársak, ezen keresztül mérhetjük, hogy mekkorát változott a világ. — Többek között a vajúrok és a bányászok világa is! Most ez a föld, amely 15, vagy 20 évvel ezelőtt az a mentő öv, vagy az a szalmaszál volt, amelybe a fuldokló kapaszkodott, malomkő kezd jenni a nyakán, mely húzza őt lefelé, csak ő ezt nem veszi észre. De mi már észrevettük és ezért magyarászunk nekik, hogy: „kedves barátom, megváltozott a világ, most szocializmus van s ami ezelőtt jó volt számodra, az most rossz. Neked választanod kell, mert már egyszerre kétó nem lehetsz, de nincs is rá szükséged!”

Nők és ifjak a bányában

Rákosi Máttyás ezután rátért a nők és az ifjak problémájára. — Az egyik problémánk a nőmunkás. Mindenki tudja, hogy a régi világban nőt nem engedtek a bányába. A tőkésnek erre nem volt szüksége, elég férfi állott rendelkezésére, akik ki tudott szakmányolni. Most a nők jelentkeznek és mi örömmel fogadjuk őket. Viszont az elvtársnők elpanaszolják, hogy kezdetben azzal fogadták őket: Mit keresnek ezek a bányában, menjö

nek vissza a főziskanál mellé. Időbe telt, amíg a nők kibarcolták maguknak a megfelelő helyet.

Itt szólók arról, hogy nem egy helyen az ifjakat el akarják ijeszteni a bányamunkától, vagy a tanulástól. Részben azt mondják, hogy nehéz munka, részben pedig azt mondják, hogy nem érdemes iskolába járni. „Mi is vajúrok lettünk minden iskola nélkül.” Mondanom sem kell, hogy ez az álláspont helytelen.

A népi demokráciában a tanulás mindig jó: A vajúrok iskolát végző gyermekeiből akar-

A magyar tudósok egyek a néppel a békéért vívott harcban

Megkezdődött az Akadémia ünnepi hete

„A tudományt éppen azért nevezzük tudománynak, mert nem fél kezét emelni arra, ami leírta magát, ami elavult és éberen figyeli a tapasztalat, a gyakorlat szavára” — Szilárdnak ezt a tanítását hirdeli a felirat a Tudományos Akadémia dísztermének falán. E tanítás szellemében ünnepi megújuló Akadémiánk fennállásának 125. évfordulóját.

Az ünnepi megnyitón megjelentek Horváth Márton, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, Rónai Sándor a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Dobi István, a minisztertanács elnöke, Darvas József közoktatásiügyi miniszter, a kormány több tagja, az államtitkársági kar a néphadsereg és löveg-szervezetünk képviselői, Kossuth-díjas professzorok, legjobb színházművésztársaink.

Az elnöki asztalnál foglalt helyet M. M. Dubinyin akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája küldöttségének vezetője és a küldöttség tagjai, Kuo Mo-Zso, a Kínai Tudományos Akadémia elnöke vezetésével a Kínai Népi Köztársaság küldöttségének tagjai, George Lupu, a román akadémia küldöttségének vezetője, Aszen Hadzsi-ov, a bolgár akadémia küldöttségének vezetője, Jozef Macurek, a csehszlovák akadémia küldöttségének vezetője és a magyar tudományos élet számos kiváló tagja.

Rusznayk István beszéde

A megnyitón beszédet Rusznayk István, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke mondott. — Most, amikor a magyar dolgozók összessége a varsói II. Békevilágkongresszus határozatainak hatása alatt áll — mondotta — a magyar tudomány dolgozója is úgy érzi, hogy saját munkaterületükön, munkakörükön teljességgel kell, hogy bevessék az alkotó munkába és ezzel a békéért folyó küzdelemben. A most meginduló akadémiai ünnepi hét bizonyosságot akar lenni a dolgozók előtt, hogy a magyar tudósok egyek vetik ebben a küzdelemben és a Párt, valamint a kormány segítségével jó munkát végeztek már eddig is és jelentős eredményeket értek el, amelyek Népköztársaságunk és a szocializmus építésének ügyét szolgálják.

Ezután az Akadémia 125 eszlen-dős történelmével foglalkozott. A magyar tudomány múltja és eredményei részletes méltatása, a Horthy-fasizmus tudományellenes voltának jellemzése után így folytatta:

— A Szovjetunió győzelmes sereg-gei által felszabadított hazánkban végre megindulhatott a szabad, az igazi, a népiért való tudományos munka kialakulása is.

— A Párt és a kormány támogatásával 1949 decemberében új-új-született az Akadémia.

Visszatérve az elmúlt év munkájára, megállapította, hogy az Akadémia jelentős eredményeket mutathat fel. Ezek közül talán legfontosabb az, hogy a szocialista munkamódszereknek megfelelően hazánkban először megindítottuk a tudományos munka tervszerűsítését. Megkezdődött az Akadémia saját intézeti hálózatának kiépítését is.

Ezután arról beszélt Rusznayk István, hogy az elmúlt két év az új problémák egész sorát vette fel. Döntő fontosságú a tudományos kérdések nevelése. A Tudományos Akadémia feladatait pontosan meg kell határozni, mert az eddigi munkánk hiányossága hogy az országban minden tudományos munkának ellenőrzését és irányítását az Akadémia vállalta és éppen ezért nem fordított kellő gondot az elvi tudományos feladatok megoldására.

A Magyar Tudományos Akadémia egyéves működésének hibáit és eredményeit vizsgálva, megállapította, hogy a mérleg pozitív. — Az addig a nyugati tudomány-országokban kullogó, a néptől elszigetelt és az állam által oly mostohán kezelt magyar tudomány ma virágzó fejlődésnek indult a nép szeretetével és megbecsülésével övezve, a nép államának bőkezű segítségével, az élenjáró szovjet tudomány példáját követve sikeresen halad előre.

— Mi tette lehetővé a magyar tudomány megújulását? — tette fel a kérdést. — Elsősorban az a tény, hogy mi szabad országban élünk, olyan országban, amelyet az a hatalom szabadított fel amely az igazi tudomány hazája. Eredményeinket sohasem tudtuk volna elérni, ha nem látnuk volna magunk előtt a szovjet tudomány ragyogó példáját, ha nem élveztük volna lépésről lépésre a Szovjetunió tudósainak segítségét.

Darvas miniszter köszönti az Akadémiát

Rusznayk István nagy tapsal fogadott beszéde után Darvas József vallás- és közoktatásiügyi miniszter köszöntötte a 125 éves Magyar Tudományos Akadémiát és az ünnepi hétre eljött vendégeit.

— Azzal, hogy a Szovjetunió elhozta népünknek a szabadságot, az Akadémia számára is megteremtődött a lehetőség, hogy új történelmi körülmények között, új feladatokkal, de visszatérjen a régi haladó eszmékhez — mondotta többek között.

A Szovjetunió Akadémiájának üdvözlöte

Darvas József miniszter beszéde hosszantartó lelkes taps fogadta majd M. Dubinyin akadémikus, a szovjet küldöttség vezetője olvasta fel a Szovjet Tudományos Akadémiájának üdvözlő-letét:

„A szovjet tudósok nagy érdeklődéssel kísérik a Magyar Népköztársaság tudományának rohamos fejlődését, valamint a Magyar Tudományos Akadémia tudományos kutató intézetének vívmányait és sikereit — szól az üzenet. Az élenjáró szovjet tudomány képviselője, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája szoros összeköttetésben áll a többi országok tudósaival és különösen a népi demokráciák országainak tudósaival. A szovjet tudósokat a marxizmus-leninizmus nagy eszmái lelkesítik. Minden munkájukkal a kommunizmus építését szolgálják és állandóan szem előtt tartják Ioszif Visszarionovics Sztálin, korunk legnagyobb tudósának, az egész világ dolgozóit vezérének bölcs szavait, amely szerint igazi élenjáró tudomány az a tudomány, amelyet semmi nem választ el a néptől, amely nem különíti el magát a néptől, amely kész a népet szolgálni, kész a tudomány összes vívmányait a nép rendelkezésére bocsátani, amely a népet nem

Távirat Rákosi Mátyáshoz

A nagygyűlés hatalmas lelkesedéssel táviratot intézett népünk szeretett vezéréhez, Rákosi Mátyáshoz.

„A Magyar Tudományos Akadémia megalapításának 125. évfordulóján tartott nagygyűlésé-
forró szeretettel üdvözli Önt, a magyar tudomány nagy pártfogóját.

Az Ön vezetése, a Magyar Dol-

— Tudományos életünk fellendülésének döntő tényezője a magyar munkásosztály és annak Kommunista Pártja, élén szeretett vezérével, a magyar nép büszkeségével, Rákosi Mátyással.

— Amikor nehézségeink voltak, vagy amikor hibákat követtünk el, vagy amikor tanácsra volt szükségünk, mindig ott volt a Párt, mindig ott volt Rákosi Mátyás, aki a magyar tudomány ügyét sajátjának tekinti és annak legnagyobb pártfogója.

Ezután a békéért folyó harcról szólt.

— Ma új barbárság fenyegeti az emberiséget — mondotta —, a kultúrát, a tudományt, amely nemcsak megsemmisíti a kultúra minden vívmányát, de pusztító háborújában fel akarja használni a fizika a biológia eredményeit. Ez ellen a veszedelem ellen fognak össze a népek becsülettel százmilliói, a világ tudomány legkiemelkedőbb alakjaival.

— Szocialista építésünk határtalan fejlődési lehetőséget biztosított a tudomány számára. Né-
pünk azt várja a tudomány munkásaitól, hogy hű és elszánt védelmezői legyenek a béke ügyének.

— A 125 éves, de megújított Magyar Tudományos Akadémia két oszlopra bízton támaszkodhat. Az egyik: a mult hagyományai, a másik: az élenjáró szovjet tudomány.

kényszerből, hanem önként, szívesen szolgálja. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája forró üdvözlő-letét küldi a Magyar Tudományos Akadémia 125 évfordulójára alkalmából az összes magyar tudósok, akik tudásukat és tapasztalataikat a nép szolgálatába állítják és a néppel együtt híven, önfeledően dolgoznak a szocializmus felépítésén és nagy feladataink megvalósításán.”

Dubinyin akadémikus, a jelenlévők percekig tartó lelkes, viharos taps közt nyújtotta át az üdvözlő orosz és magyar nyelvű szövegét tartalmazó díszalbumot.

Rusznayk István az albumot átvéve, kezét szorított Dubinyin akadémikussal. Dubinyin akadémikus bejelentette, hogy a szovjet delegáció a Magyar Tudományos Akadémiának könyveket hozott ajándékba, amelyet a szakkörök ülésén fognak átadni.

Rusznayk István az Akadémia nevében köszönetet mondott az üdvözlő-letéért és könyvajándékért, majd Kuo Mo-Zso, a Kínai Tudományos Akadémia elnöke tolmácsolta a Kínai Tudományos Akadémia üdvözlő-letét.

130 éve született Engels, a proletariátus nagy vezére és tanítója

1950 november 28-án van 130 éve annak, hogy megszületett Friedrich Engels, a proletariátus nagy tanítója, a lángelkű forradalmár, aki egész gazdag és ragyogó életet a munkásosztály javáért, a dolgozók és az elnyomottak felszabadításáért folytatott harcban szentelt.

Karl Marx-al együtt a tudományos szocializmus, a marxizmus megalapítója volt. Marx és Engels felbecsülhetetlen érdeme az volt, hogy tudományosan bebizonyították a kapitalizmus pusztulásának és a kommunista társadalom diadalának szükség-szerűségét. Ezzel a szocializmus az emberiség jövőjéről szőtt meddő álmokból tudománnyá vált. Marx és Engels rámutattak arra, hogy a kommunista társadalomhoz vezető út a proletariátus diktatúráján keresztül vezet. Azt tanították, hogy a proletariátus nem tud győzni és nem tudja felépíteni az új, osztály nélküli társadalmat, ha nem teremt meg saját munkás-kommunista pártját. Marx és Engels tanai fejlődtek és gazdagodtak a tömegek gyakorlati tapasztalatainak alapján. Marx és Engels hangsúlyozták, hogy elméletük nem dogma, hanem vezérfonal a eszlekrehoz.

Engels mindig hangsúlyozta, hogy ebben a tudományos hőstetben az első hely nagy maradját, Marx Károlyt illeti meg. A tudományos szocializmus megalapozásához és kidolgozásához azonban Engels is hatalmas lépésekkel segítette hozzá az emberiséget.

A tudományos szocializmus első rendszeres teljes kifejtése a „Kommunista kiáltvány” volt, melyet Sztálin a marxizmus „Énekek-énekének” nevezett.

Tekintettel arra, hogy a marxizmus gazdagsága és eszmái tartalmának sokoldalúsága, a tanítás további kidolgozása nemcsak alkotó együttműködést, de munkamegosztást is igényel, Marx élete nagy munkájának a gazdasági tanításnak kidolgozását tartotta, Engels tudományos érdeklődési körében pedig egyre tekintélyesebb helyet foglalt el a filozófiai és természet-tudományos kérdések. Olyan művei, mint az „Anti-Dühring”, „A természet dialektikája”, „Ludwig Feuerbach” és mások, nagy értékekkel gyarapították a marxizmus kincsestárát. Marx halála után Engels legfőbb

feladatának tartotta a „Tőke” kiadásának befejezését.

Mint Marx, Engels is kérelmetlenül volt az opportunistáknak, elleni harcban, amelyek behatoltak a munkáspártokba, igyekeztek ezeket kicsinyes, reformista politikára utátrá terebni. Kíméletlenül ostromozta a proletariátus diktatúrájának ellenfeleit, a szocializmusba való békés belenyúlás híveit, mint a munkásosztály legnagyobb ellenségét.

Engelsnek ez a harc folytatódik a „demokratikus szocializmus” mai hirdetői ellen, mint Bevin, Schumacher és Saragat, akik a demokratikus szocializmus általa megígért próbálják megmenteni a kapitalizmust. Ezek az amerikai ügynökök munkásurakban messze felülmúlták azokat, akikről kíméletlenül leírta a leplet Marx és Engels. Engels behatolón foglalkozott Oroszországgal, az érlelődő forradalom országával. Engels örömmel és büszkeséggel üdvözölte a marxizmus utörőit Oroszországban „A munka felszabadítása” csoportot.

Marx és Engels nagyjelentőségű tanítása kedvező talajra talált Oroszországban, mely hazája lett a leninizmusnak és Sztálin az új korok feltételeinek megfelelően fejlesztette tovább a marxizmus tanait.

A Lenin és Sztálin pártja által vezetett munkásosztály megalapította Marxnak és Engelsnek tanítását. Ma már halad a kommunizmus megvalósítása felé és bármennyire is tombol a burzsoázia rothadó osztálya, bármennyire is igyekszik a kapitalizmust megmenteni, nem tudja visszaforgatni a történelem kerekét, nem tudja megakadályozni a kommunista társadalom történelmileg szükségszerű diadalát.

A kommunizmushoz vezető úton Marx, Engels, Lenin, Sztálin zászlaja vezérellyel haladunk előre az emberiségért.

Engels születésének mai évfordulóján, a magyar dolgozó nép, kommunista és párt-elleni elleni egységben halálra gondol a proletariátus nagy tanítójára a lángelkű forradalmárra, hiszen az ő élete munkája is segítette közelebb hozni azt a napot, amikor a magyar dolgozók szabadsága megszületett, a hős szovjet katonák dicsőséges győzelméből.

MSZT küldöttválasztó taggyűlések Hajdú-Biharban

A Magyar-Szovjet Társaság kongresszusi előkészületeivel kapcsolatban szombaton és vasárnap számos taggyűlést tartottak a debreceni járásban és a megyében. A taggyűlések bebizonyították, hogy dolgozó parasztságunk egyre nagyobb érdeklődéssel fordul a béke szilárd támasza, a Szovjetunió felé és lelkesen veszi ki részét az MSZT munkájából. A járásban Haj-

dúdorogon, Hajdúsámsomban, Balmazújvárosban, Hajdúhadházon, Vámosperesen, Nyírmartonfalván és Nyírcsádon voltak kongresszusi küldöttválasztó taggyűlések, amelyek a felajánlások során a tagság sorainak kibővítésére és a termelés fokozására tettek felajánlást a dolgozók.

3 oldal

1950 november 28.

„Van hazánk, van mit védünk...”

Honvédeink levelei dolgozó társaiknak

Büszke szülők boldog gyermekei vonultak be ujoncként néphadseregünkbe. Büszkék a szülők és boldogok az unokák, mert tudják, hogy néphadseregünk minden katonáját dolgozó népünk szeretete, féltő gondoskodása kíséri. Tudják a szülők, de tudja egész dolgozó népünk, hogy az üzemüket, a felzárkózást, a birtokbavett földeket, a családi házakat, az otthonmaradt családokat ezek a most bevonult fiatalok is segítenek megvédeni a háború borzalmaival. Néphadseregünkbe bevonult munkás- és parasztfiatalok harcos békeakarata, jó felkészültsége, elszánt bátorsága tartja vissza az imperialista, prédát keres, házaik földültségre, aszszonyaink, gyermekeink legyilkolására készülő pribékejt attól, hogy megrohanjanak bennünket.

Az új bevonulók közül számosan kerülnek tiszti iskolára, az „öreg” honvédek közül is a legjobbakból tisztek lehetnek. Ezekre a tisztképzés növendékeire meleg szeretettel tekint dolgozó népünk. Nemesak családjuk szülei, testvéreik keresik fel ezeket a bajtársakat érdeklődő levelekkel, nemesak a szűk családi kör kéri őket, hogy dolgozzanak, tanuljanak jól és becsülettel, hanem munkatársaik az üzemi dolgozó tisztagok, egyénileg dolgozó parasztagok érdeklődő leveleit hozza a posta nap, mint nap a tisztiiskolára.

A legkülönbözőbb alakulatoktól iskolára bevonult bajtársak

postájában megtalálni a családi és az üzemi levelek mellett még a tisztiiskoláért elhagyott szakasz vagy század bajtársainak is az üzenetét. Ilyen levelet kaptam a napokban Liptai Lajos növendék is.

„Kedves Liptai Bajtárs! — szól a levél. — Századunknál az összes bajtársak örömmel fogadták leveled. Kérjük végezzé úgy a dolgát, tanuljon olyan igyekezettel, hogy magatársaságával századunk hecsületét növelje.

A bajtársak üdvözlétüket küldik minden tisztiiskolásnak, különösen a közülünk kikerülteknek.

Mondja meg a többi bajtársnak is, hogy irjanak nek is gyakran levelet az otthonmaradtaknak, maga is írjon minél többet!

Mészáros alhadnagy.”

A bajtársak is szorosan tartják a kapcsolatot a munkahelyükkel. Minden növendék szorgalmasan ír üzeneteket, faluja dolgozóinak. Beszámolnak életükről, jó munkára, helytállásra biztatják, lelkesítik az otthoniakat. Tudják, hogy úgy a honvédségnél, mint a munkaadók mellett, vagy a földeken a becsületes munka békének védőjének záloga, 5 éves tervünk, boldog életünk biztosítéka.

Beszámolnak a bajtársak az ünnepi, meleg fogadtatásról, a tiszta, feldíszített szobákról, mellyel az „öreg” várták őket, a fehér ágyról, a terített asztalról, felszolgált ebédéről, — de olvassunk bele egy levélbe hogy

még mi mindenről írnak a növendékek az otthonmaradt munkatársaiknak:

„Szerezzétek köszöntöm a Vörös Csillag termelészövetkezet minden dolgozóját! ... El kell mondanom, hogy tisztbajtársaink milyen szeretettel fogadtak bennünket. A városban, amint utaztam a villamoson, egy alhadnagy bajtárs is utazott velem. Kérdeztem tőle, hogy merre van a tisztképző iskola. Rögtön így válaszolt: — Jöjjön velem a bajtárs, én is odamegyek. — Bőrvépedig, maga intézkedett az éjszakai pihenőről, ellátásomról is azonnal gondoskodott. ... Az étkezésekhez tányért, evőeszközt kapunk, tiszta ágyban fekszünk, gyönyörű, világos szobákban lakunk. ... Természetesen fegyvermeztettek vagyunk. Ez nem olyasmi, ami a kapitalisták hadseregében volt. Ma öntudatos, vasfegyverrel nevelnek bennünket, hogy boldog hazánkat és népünket megvédjük az ellenségtől. Ma már érezzük és tudjuk: van hazánk, van már mit védünk!”

Bajtársi szeretettel, volt munkatársak:

Simon József növendék.”

Nap, mint nap írnak és kapnak a bajtársak leveleket. Repülőgép, autóbusz, vonat vízi a horitékba zárt hűségnyilatkozatokat. Bizonyítja népünk hazaszeretét, forró békevágyát, alkotó kedvét és munkaszeretét. Bizonyítja ezek a levelek a dolgozó nép és néphadseregünk szétválasztatlan egységét.

Annak is terem a földem, aki a bányában a szénét fejt...

Hajdú-bihari dolgozó parasztagok a szénesatáról

A fejlődő ipar, az öt éves terv egyre több és több szénét kér. Rákosi Mátyás irányította rá a figyelmet a széntermelés erőteljes fokozására, hogy minél több szén bányásszanak a föld mélyébe leszálló bányászok. A bányásztervezet, a széntermelés fokozására irányuló mozgalmat a falvak, tanyák dolgozó parasztsága is figyelemmel kíséri.

Sándor Ferenc hajdúszásoni dolgozó parasztag mondta:

— Jól tudjuk mi, dolgozó parasztagok, hogy a bányászok milyen nehéz és milyen felelősségteljes munkát végeznek. Tudjuk, hogy az öt éves terv sikerét, jövő boldogulásunkat az segíti elő, ha minél több szén bányásszanak ki; ez jelenti az új cséplőgépet, vetőgépet, kapát, ásót, ez jelenti a mezőgazdaság gépesítését.

Lovász Vince sárándi 10 holdas középparasztag így tárja fel véleményét erről a kérdésről:

— Mindent beadtam, eleget tettem a begyűjtésnek, hiszen hátralékom sőt túlteljesíttem a begyűjtést és többi dolgozó parasztagaimat is erre biztatom, erre buzdítom. Hiszen tudom, hogy nemesak nekem terem a föld, hanem

annak is, aki a szén bányássza, annak is terem a földem, aki a gyárban a gépeket készíti, vagy az íróasztal mellett dolgozik.

Cs. Szilágyi Mihály nyíradonyi 12 holdas középparasztag is figyelemmel kíséri a szénesata újabb indulását.

— Mi, dolgozó parasztagok az őszi szántás-vetés időelöltti teljesítésével, a mélyszántás minőségileg is kifogástalan elvégzésével biztosítjuk a jövő évi nagyobb kenyeret. Eleget tesszünk a begyűjtési kötelezettségnek terményben, takarmányban egyformán: a szerződéses termeléssel erősítjük a dolgozó államát, a szocializmus építését falun.

— A bányász-dolgozókra vár a munka másik nehéz része: az ipar ellátására a széntermelés fokozása. A bányászok is nekirugaszkodnak és fokozzák a teljesítményüket, ahogy mi is keményen megfogtuk az eke szarvát.

— Így, vállvetett munkával védjük a békét, biztosítjuk a jobb jövőt, békés fejlődést magunk és gyermekeink számára. Biztos vagyok benne, hogy a bányászok éppen úgy megnyerik a szénesatát, mint ahogy a dolgozó parasztagok győzedelmeskedtek a kenyéresata minden ütközetében...

Tiszántúli fiatalok bányászoknak jelentkeznek

Tiszalökön és Büdzentmihályon az épülő duzzasztóművek télen is foglalkoztatják a dolgozó kezeket.

— Mégis akadt a bányászéletre is jelentkező — mondja örömmel a tiszalöki járási tanács házában Vince Mihály DISZ-titkár. Tizenkét ifjú jelentkeztek nekünk.

De nem kisebb a felbuzdulás Büdzentmihályon sem.

— Most jöttem haza a miskolci Sajó-mű betorkolómunkálatainak építkezéséről — jelenti Feld Tibor tizenhétéves DISZ-ista ifjú — azért, hogy

a bányászéletre jelentkeznek. Szép volt a csatornaépítőmunka, de számomra a föld mélyén dolgozni még esélyesebb. A csatornaépítésnél segédmunkás voltam a bányában a legképzettebb szakmunkások között szeretnék dolgozni. Az évmillió szén kitermelésével biztosítani a legéleteresebb jövőt.

Igy visszahangozzák a Felső-Tiszántúlon a dolgozó parasztag ifjak, a tárnaktól legtávolabb fekvő tanyákon is a megszépült bányászélet tőborzóját.

A zsákai állami gazdaság dolgozóinak sztálini felajánlásai

A zsákai állami gazdaság dolgozói lelkes hagulatban értekezletet tartottak. A gazdaság dolgozói egymásután jelentették be, hogy december 21-re, Sztálin születésnapjára munkafelajánlást tesznek. Varga Sándor tehénész vállalta:

— A magyar nép barátja, a Szovjetunió iránti hálám és szeretetem kifejezésére vállalom: napi 20 liter tej termelését 28 literre emelem fel anélkül, hogy az országot súlygyarapodásának ártana.

Szokolai Gyula 36 literrel 50 literre emeli a tejtermelést. Dobos Sándor tehénész 25 literrel 30 literre vállalta

a tejtermelés fokozását. Nemes Péter 35 literrel 40 literre, Márkus György és Sági Mihály 25 literrel 30 literre emeli a tejtermelést.

Kiss Sándor csoportja vállalta, hogy a juhszín takarításokat 30 munkanap helyett most 20 nap alatt végzik el. Angyal Ernő, Lajos Károly, Bogya Pál vállalták, hogy áttanulmányozzák a Kommunista kiáltványt és Sztálin életrajzát és társaik körében is ismertetik.

Az állami gazdaság dolgozói ezenkívül még számos más felajánlást tettek Sztálin születésnapja méltó megünneplésére.

Nyolcmillió hektár földet öntöz a turkmén főcsatorna

Geológusok, mérnökök, öntöző és tervező szakemberek nagy csoportja dolgozik már a létesítendő turkmén főcsatorna a karakumi pusztaságon át vezető útján és rövidesen követni fogják őket a munkások ezrei is. A főcsatorna segítségével az Amudarja víz termékenyíti a sztyep. néket, s több mint egymillió hektár szántóföld, négy millió hektár legelő öntözést biztosítja. Lehetővé válik két nagy szőpótermelő bázis létesítése is,

ahol a világ legjobb minőségű hozson szőlő szövetet gyapotját is termelnek majd.

A főcsatorna hosszában az újonnan öntözött területeken többszázézer hektáros erdőszávokat létesítenek. Kertek, szőlők keletkeznek a pusztaságban.

A főcsatorna megannyi a termelő erők rohamos fejlődését és lehetővé teszi a turkmén nép kulturális és anyagi színvonalának emelését.

Hajdú-Biharban a mélyszántás befejezés előtt áll

Hajdú-Biharban a mélyszántás befejezés előtt áll, napokon belül teljesíti mélyszántási kötelezettségét Hajdú-Bihar dolgozó parasztsága. A legújabb hivatalos kimutatás adatai szerint Hajdú-Bihar az előirányzott területnek 94 százalékan végezte el az őszi mélyszántást. A dolgozó parasztság fokozta a teljesítményt és minőségileg is igen jó munkát végzett, ezzel biztosította a jövő évi jó termés alapját a nagyobb terméshozamot. De beszéljenek a számok, a hivatalos adatok:

Két járás, a polgári és püspökladányi járás 100 százalékan elvégzett a mélyszántásnak, a járásként minden község befejezte a mélyszántást. Debrecen város eredménye 98,8 százalékan, alle községek valamely befejezéshez. A biharkeresztesi járás 98,2, Hajdúszoboszló város 97,8, a derecskei járás 95 százalékos eredménnyel azt jelenti, hogy napokon belül itt is teljesítik a mélyszántást. Jól áll a berettyóújfalui járás 91,5, a debreceni járás 90,3, Hajdúnánás 90 százalékos mélyszántási teljesítménnyel.

A nagylétei járás elkerült az utolsó helyről, javította a szervező és felvilágosító munkát, fokozódott a munka lendülete és teljesítménye elérte a 73,2 százalékat. Még behozhatja hátrányát a héten és nem rontja eredményével Hajdú-Bihar arányát országos viszonylatban. Az

utolsó helyre Hajdúböszörmény városi kerület 67 százalékos teljesítményével. Hajdúböszörmény eddig is hátrul állott, lemaradása a rossz szervező munkának, a meg nem felelt ellenőrzésnek és a felvilágosító munka gyengeségének eredménye. Nem léptek fel kellő éberséggel a kulákok szobotázsa és rémhírterjesztő, bomlasztó tevékenységével szemben, ez is hozzájárult az utolsó helyhez. Hajdúböszörménynek sürgősen javítania kell a tanácsagokra, népnevelőkre fokozott munkát vár.

Az állami gazdaságok felszámoltak 17.559 holdat, teljesítményük 91,3 százalékan, a termelészövetkezeti csoportok 27.815 holdat, ami 97 százalékos eredménynek felel meg, míg az egyénileg dolgozó parasztagok 221.862 holdat, 94 százalékos eredménnyel.

Az összes mélyszántás 39,4 százalékan, összesen 166.133 holdat gépi erővel szántottak fel.

A leggyengébb községek a mélyszántásban: Álmoss, Furta 40 százalékan, Mikepéres 42, Hajdúhadház 62 és Esztár 79 százalékan.

A termelési szerződés kötésében a megye 56 százaléknál tart

A hivatalos kimutatás feltárja a szerződéses termelés jelenlegi állását is. A szerződésalkötésekben a járásként és városok helyezési sorrendje:

Hajdúnánás 85, berettyóújfalui járás 66,2, Hajdúszoboszló 66, nagylétei járás 62, Hajdúböszörmény 61,6, debreceni járás 61, polgári járás 57, derecskei járás 52, biharkeresztesi járás 50, a püspökladányi járás 47 százalékos eredménnyel szerepel. A leggyengébb Debrecen város, ahol az előirányzott területnek eddig csak 46,1 százalékan kötelek termelési szerződést. Hajdú-Bihar megyében az előirányzott területnek 56 százalékan történt meg a termelési szerződésalkötés.

Az egyéni dolgozó parasztagok által szerződött terület 25.831 hold, 49 százalékan.

A szerződésalkötésben a legjobb községek: Újszentmargita 100, Tetellen 83, Váncsod 78, Told 76,

Hajdúbagos 76, Görbeháza 76, Ujtikos 69, Sáp 66, Fülöp 64 százalékos.

A leggyengébb községek: Bojt 11, Tégla 16, Csökmő 17, Esztár 20, Nagyléta 20, Nádudvar 25, Pocsaj 25, Mikepéres 25, Vértes 25, Körösszakál 25 és Kismarja 24 százalékkal.

A gyenge községekben a földművelészetkezelteknek, tanácsagoknak, népnevelőknek fokozni kell a felvilágosító és tudatosító munkát, hogy minél előbb, minél nagyobb területre kössenek termelési szerződést a dolgozó parasztagok. Közeledik a határidő, november 30, már csak pár nap áll rendelkezésre a termelési szerződés megkötésére, amely igen sok előnyt biztosít a dolgozó kis- és középparasztság számára és ugyanakkor erősíti a szocializmust, biztosítja az öt éves építő terv sikeres végrehajtását mezőgazdasági vonalon.

Két debreceni karnagy a megalakult Állami Népi Együttesben

Megalakult és megkezdte műsorait, előkészítő működését az Állami Népi Együttes. Három tagozata van: Népi Énekkar, Népi Zenekar és Népi Táncok.

A budapesti Podmaniczky-utcai ideiglenes otthonukban megkezdtek a próbákat, s előkészítik programjukat.

A Népi Énekkar vezetője Csenki Imre karnagy, az országszerte ismert debreceni Csenki-kórus karnagya. Az ő vezetésével választották ki a kórus 75 tagját. Jelentékeny részük gyárak, üzemek énekkaraiból és a dolgozó parasztság kórusaiból került az állami együtteshez. Alapos zenei tanulással s egyben ideológiai képzéssel készülnek fel munkájukra. Műsorukon minden mű szerepelni fog, amelynek népi vonatkozása van. Régi népi muzsika, verbunkoszene, parasztdalok, népdalok, nóták.

A Népi Zenekar alapja: vonósok, cimbalom, klarinét a népi hangszerek. Ezeknek megszerzése nem jelent nehézséget, mert van már népi hangszerműhely.

A Népi Zenekar karnagya Gulyás László, a Népi Táncok vezetője pedig Rábai Miklós.

A harmintagú táncok együttműködik a másik két állami együttesrel. Mindhárom tagozat külön-külön és együtt is fog szerepelni. A Népi Táncok számára új koreográfiákat állítanak össze s állandó falujárással szereznek új meg új benyomásokat a népi táncok koreográfiájához.

Az Állami Népi Együttes három tagozata több hónapos előkészítő munka után előreláthatólag tavasszal lép nyilvánosságra.

Az Országos Tűzoltózenekar debreceni és hajdúböszörményi szereplése

A hajdú-biharmegyei tűzoltó-osztály és a debreceni tűzoltóság karöltve az Országos Tűzoltó Főparancsnoksággal, nagyszerű kulturális programot nyújtott Hajdúböszörményben és Debrecenben. Szombaton Hajdúböszörményben, vasárnap Debrecenben vendégszerelt az Országos Tűzoltózenekar és a tűzoltók bábszínháza. A zenekar és bábszínház társulat komoly értéket jelent: a rádióban a fővárosban több ízben bemutatják tudásukat. Most a vidéki dolgozók tanítására és szórakoztatására vállalkoztak, amikor lejötték Hajdú-Bihar megyébe. A hajdú-bihari tűzoltóság nagy lelkesedéssel és munkakészséggel készítette

elő a kulturális megmozdulást: zsúfolt ház gyönyörűkötött Debrecenben és Hajdúböszörményben a kitűnő kultúrműsor számaiban; a zenekar számai komoly zenei élményt jelentettek, a bábszínház a fiataloknak gyermekeknek szerzett nagy örömet, de a felnőttek is élvezték az előadást. Debrecenben a Magyar-Szovjet Társaság színházában délelőtt a bábszínház, este a tűzoltózenekar szerepelt, az est műsort, kitűnően sikerült bál követte.

Debrecenben Fülöp Imre hadnagy, Hajdúböszörményben Szilágyi László alhadnagy tartott megnyitó beszédet.

SHINHAZ

Amerika hangja

Próbajelentés a Csokonai színházról

A díszletek helyén még csak jelzések állnak, de a második felvonás első jelenetei — melynek tanulmányozásáról — már állnak. Vámos László, a színház fiatal, tehetséges rendezője nagy gondot fordított az építésük felé.

Az amerikai otthonban vagyunk. A nyitott verandáról láthatjuk a kertet, a pálmákat, Béke és otthonos meghittség árad szét. Bicskey Károly és Jancsó Adrienne vannak a színen. Bicskey Károly amerikai tisztet alakít, aki házatérve a háborúból, lelkes optimizmussal készül a hosszantartó békére, a munkára. Azonban egy-kettőre rá kell jönnie, hogy az eddigienél is veszélyesebb pusztító háború előkészítésén török fejűket Amerika vezető emberei.

Az otthon békés hangulatát ennek a gondolatnak nyomasztó volta árnyékolja be. Rádöbbenünk, hogy az amerikai otthon szelíd nyugalma csak látszólagos. — Senki sem tudja Amerikában, mit hoz a holnap mi lesz a jövő. — A feleség (Jancsó Adrienne) dühben rá erre az igazságra és férjének is be kell látnia ezt. Amerika a rettegés és bizonytalanság országa.

Erről beszél a második felvonás első jelenete. És nyomában felrémlik bennünk is az elmúlt háború réme, s szinte magunk előtt látjuk a halágvárosokat, akik senkit, semmit sem szánva, új háború kitörésére spekulálnak. Új háború... Ez Amerika hangja. Azé az Amerikáé, melyet maroknyi tőkés képvisel, mely azonban nem az igazi

Amerika hangja. Amerika igazi hangja, a béke hangja, akik az Amerika-ellenes tevékenységet vizsgáló bizottság működése, a titkosrendszér terrorja ellenére is ajarták a stockholmi békefelhívást, akik nyíltan kiállnak a béke ügye mellett.

És ez a hang ényomja majd a háborús uszítók hangját Amerikában. Ényomja, mert mellette állunk. Mellettük vagyunk 800 millióan, mellettük van a béketábor rendíthetetlen ereje.

„Csokonai-színház a dolgozóknak” címen vasárnap délelőtt megkezdte a városi hangosbeszélő műsorát. A műsort ezúttal a balmazújvárosi termelőszövetkezet ajánlotta fel a színészek.

MŰSOR:

Nov. 28. kedd este 8: Leányező, Szatmáry-est. — Nov. 29. szerda este 8: Szerelem bajtárs, Ady-bérelt. — Nov. 30. csütörtök este 8: Leányező Csokonai-bérelt. — Dec. 1. péntek este 8: szerelem bajtárs, Puskin-bérelt. — Dec. 2. szombat este 8: Leányező, Makarenko-bérelt.

Előadások kezdete minden este 8 órakor

— Irodalmi ankétot rendez csütörtökön este fél hatkor az MSZT nagytérképében a Szikra könyvtár és a pedagógus szakszervezetel közösen. Előadó Grandpierre Lajos.

5 oldal
1950 november 28.

Hírek

Pusztító hóvihár Amerikában — enyhe idő Európában

Az Egyesült Államok keleti partvidékén pusztító hóvihár seprert végig. A szél sebessége az órákonként 160 kilométert is meghaladta. A toboló hóvihár sokhelyütt megbénította a közlekedést, a tengerpartól pedig tömegesen menekül a lakosság, mert a felkorbácsoló hullámok elárasztják a partvidéket. A vihar különösen New-York, Ohio és Michigan állam területét sújtotta. Ohio állam fontos ipari központjait, mint például Cleveland-et hótakorú borítja. New-Yorkban háztetőket tépelt le, fákat csavart ki a vihar, a víz beözönlött a földalatti vasút egy részébe. Nagy-New-York területén félmillió lakás maradt villanyáram nélkül, hét rádióállomásnak meg kellett szüntetnie adásait, egy ötmeletes ház pedig összedőlt. — A pusztító szélviharnak eddig több mint kilencven halálos áldozata van.

Ezzel szemben Európában aránylag enyhe az időjárás. Az Atlantik felől ismét tengeri léghullámok áramoltak be szárazföldünk belsejébe. Közép-Európában száraz, enyhe időjárás van, sok napfényrel. Észak felől hideg léghörmégek törnek előre és erős éjszakai fagyok várhatók.

Hazánkban vasárnap felhős volt az égbolt. Délnyugaton és keleten sokfelé esett az eső. Baján 20, Lenti 15 mm csapadék hullott. — Hétfőre virradóra Debrecenben és Saigótarjánban — 4 fokot mért ki a hőmérő. Tegnap sokfelé napos volt az idő, de már hűvösebbre fordult az időjárás.

Várható időjárás: Méréseket helyenként észak és északkeleti szél, felhőfelvonások, valószínűleg csapadék nélkül, éjszakai fagy, a nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

RÁDIÓMŰSOR. Kedd. Kossuth-rádió 6.10: Vidám zene, 6.35: Zenés percek, 7: Operari-zsletek, 7.20: Al-bán Kulturális hét. Utána: naptár, 8: Táncczene, 11.30: Az Arco vonóségyes játszik, 12.15: Énekkar, 13: Hang-lemezsek, 14.10: Bor Kálmán zenekara játszik, 15.30: Vermes Mária hegedül, 15.55: Kerényi, 16.20: Iskolások rádiója, 17.10: Cigányzene, 17.45: Termé-lesi híradó, 18: Új úton, 19.30: Hang-szerzők, 20.15: Diplomata, Szimf. 22: Rékai András hárfázik, 23.45: Táncczene — **Pe'ón-rádió** — 6.30: Barataink vidám zenéje, 6.45: Jó reggelt, gyerekek, 7: Vidám muzsika, 7.55: Hanglemezsek, 8: Hanglemez, 9.30: Tarka muzsika, 9: Hanglemez, 9.40: Balettzene, 10.10: Deák Agnes hegedül, 11.40: „Szivárvány havasán”, 11.10: Szórakoztató zene, 15: Iskolá-sok rádiója, 15.40: Uher Zita és Kö-szó István énekel, 16.10: Hanglemezsek, 16.30: A béke és a munk dalai, 17.15: Előadás, 17.30: Táncczene, 17.45: Dol-gozóknak zenéről, 18.15: Részletek a Vidám vásár c. filmből, 18.40: Opera-riák, 19: Táncczene, 19.40: Egy falu — egy nőt, 20: Magyar és szovjet oper-ettek részletei, 20.45: Előadás, 21.30: A MÁV Szimfónikus Zenekar játszik, 22: Táncczene, 22.35: Szív küll szí-vek szívesen.

— **Gép- és gyorsíróverseny Debrecenben.** A gépirást tanulók, valamint az irodalmi hivatali dolgozók részére országos béke gyors- és gépiróversenyt rendeznek december elején országszerte. Debrecenben is lesz verseny, mégpedig a gép- és gyorsírást tanulók részére december 9-én délután 4 órakor, az irodalmi hivatali dolgozók részére december 10-én délelőtt 9 órakor. A verseny színhelye a Közgazdasági Leánygimnázium. Nevezni november 30-án déli 12-ig lehet a Közgazdasági Leánygimnáziumban.

— **A debreceni egyetem orvoskari előadótermeiben új padokat szerelnek fel a napokban.** A modern berendezés szállítást megkezdtek.

HIRDESSZ

a „DEBRECEN”-ben!

— **A debreceni államügyészségnek jelentették,** hogy a Belügyelön Gypár Mária 38 éves tanyai lakos a gödörben szülte meg gyermekét és az újszülött megfulladt. — A halál körülményeinek tisztázására megindult a vizsgálat.

„Halmozta” a szabotázst egy javíthatatlan kulák

A debreceni megyei bíróság elé került Siposs Károly kabai 63 holdas kulák. A közellátás érdekeit veszélyeztető büntetés miatt emelt vádat ellene az államügyészség, mivel a közellátásban — mivel nem volt neki örösi engedélye — Nagy Károlyné kabai lakos örösi engedélyével akart öt mázsa búzát megőröztetni. Siposs kulák a dolgozó nép ellensége, aki évek óta szabotált, minden módon és minden eszközzel ártani igyekezett a dolgozó államnak. Több ízben került a bíróság elé kártevő szabotázscselekménye miatt, először 300 forint pénzbüntetést kapott, majd két hónapi fogházat. A tarlóhán-

tást elmulasztotta, későn aratott, nagy szemvesztésege volt. Emiatt egyévi börtönrre ítélte a demokrá-cia megrögzött ellenségét a dolgozó nép bírósága. Most újabb szabotázscselekmények durrtek ki Sposarra, szinte halmozta a szabotázst: a tejbeszolgáltatást sem teljesítte, az őszi vetést elszabotálta.

A megyei bíróság Siposs ügyében új tárgyalást tart, a szabotázscselekményeket egyesíti, a régi bünyügyi iratokat is beszerzi és egyszerre szab ki súlyos büntetést az összes eddigi szabotázscselekmények miatt.

„Az Alföld a művészetben”

címmel tartották meg a Déri Múzeum előadótermében vasárnap a szokásos irodalmi ankétot. Komjáthy István, a debreceni Írói Munkaközöség tagja beszédében a régi Alföldről beszélt, megmutatva, hogy mennyit fejlődött az Alföld is a felszabadulás óta. Régen a Szabicska-verseken nevelődve ismerték meg az Alföldet. Ezeknek a költeményeknek a hamis hangulata elhomályosította a falusi osztályharc égető kérdéseit. Osztályharcát hirdették, de ez az osztálybécse nem volt más, mint a volt úri osztály kiszolgáltatása. Ma már szertefoszlottak a mult délibábjai, más lett az Alföld jellege, megváltoztatta a munka, a dolgozó nép akarata. Traktorok és kombájnok, öntözőművek, gyapot- és rizstáblák mutatják ma az Alföld igazi aratát.

A gazdag műsorban a Csokonai Színház művészei is közreműködtek. Jancsó Adrienne nagy sikert aratott

Petőfi: „Az Alföld” című versének tolmácsolásával. Kollár Mária szavaltatát is lelkies tapssal jutalmazták. Az előadást délután is megismételték. Ekkor a színház művészei közül Fazekas Zsuzsa és Körösty István léptek fel.

Délelőtt és délután is magasnívójú műsorral működött közre Török Erzsé, a rádióból is ismert széphangú énekesnő, aki műsora első részében alföldi népdalokat énekelt, majd a második részben Kodály népdalfeldolgozásokat adott elő Rubányi Vilmos zongorakísérettel. — Bérés András népi táncokat mutatott be. Mindkét előadásra teljesen megtöltötték a termet a dolgozók. Az irodalmi ankét-sorozatban a bezáró ötödik ankétot december hó 15-én tartják meg, melynek műsorát a debreceni Írói Munkaközöség tagjai állítják össze.

— **Nyírábrány nyerte a párosversenyt Kismacsán szemben.** — A hajdú-bihari állami gazdaságok párosversenyben állnak egymással, Most értékelték ki az eredményt a kismacsi és a nyírábrányi állami gazdaságok közötti párosversenyben. A párosversenyt a nyírábrányi gazdaság nyerte 123 százalékos eredménnyel a kismacsiékal 118,2 százalékos eredménnyel szemben.

— **Hatvanfilleres burgonya a piacon.** Közellátásunk javulásával már nyoma sincs a debreceni piacon a szárazságokozta nyárvegi burgonya-mizériának. A burgonyaelátás javulásában kétségtelesen a legnagyobb szerepe a jól megszervezett akciónak volt amelynek révén 18.900 debreceni dolgozó jutott burgonyához. A piacon most már bőven van burgonya. S amire azelőtt, a kapitalista országokban soha sem volt példa, ocsóbbodik a burgonya ára Szombaton 60 fillérért lehetett kapni kilóját a piacon a Népbolt sátrában.

— **Feketén, vágatási engedély nélkül vágott le két serést** Nagy Zoltán egykei lakos, volt hentes. A megyei bíróság a közellátás érdekeit veszélyeztető vétéség miatt kéthónapi fogházbüntetésre ítélte.

— **Egystemj ifjúságunk kultúr-munkájának új fejlődéséről** adott számot a természetudományi kar kultúrportjának szombat este az egyetem aulájában rendezett kultúr-műsora. Tóti Márton, a természetudományi kar DISZ-fitkára mondoi megnyitót, majd kezdetét vette a műsor, amely színvonalas egvfevonások, hatásos szavaltok mellett a kar ifjúságának problémáit trefás formába öltöztető vidám csasztluskákat, a kar kórusának énekszámaival foglalta össze. — A műsor szereplői közül kiemelkedtek Szóór Árpád Dénes Antal, Szendrey Sándor, Hegedűs Géza, Hegedűs Erzsébet és Lőki József.

— **A hajdúnánási állami gazdaság legjobb kocsisa és legjobb tehénésze.** A hajdúnánási állami gazdaságban állattenyésztési vonalon verseny folyik a dolgozók között. A legjobb kocsis Gyórfi Lajos, teljesítménye 150 százalékos átlagosan. Ugy az állatgondozásban, mint a tisztaság fenntartásában kiváló munkát végzett. Ifj. Török Mihály és Bunda József kocsisok is jó eredményt, kiváló teljesítményt értek el. Legjobb tehénésze Reszgyi Lajos, mellette Pósa Sándor tehénésze vált ki. A legjobb növényvédőgondozó a nánási állami gazdaságban Cifra Miklós, teljesítménye 140 százalék, kiváló eredményt mutat fel Makócz Lajos is.

— **Öngyilkos lett a Hatvan-utcai villamosgázolási áldozata.** Közöltük, hogy Debrecenben, Hatvan-utca 6. számú ház előtt pénteken az esti órákban a villamos elé került egy fiatalember, akit a kerékek a föld holtan húztak ki. A vizsgálat megállapította, hogy az áldozat Tóth József 27 éves debreceni szabósegéd, Kossuth-utca 41. szám alatti lakos, aki öngyilkosságot követett el, öngyilkossági szándék-ból ugrott a villamos elé. Régen készült az öngyilkosságra és egy ízben már megkísérelte, hogy megváljon az élettől.

— **Nagyszámú betonkeverőgépeket látják el építőiparunkat.** A betonozási munkák gépesítése érdekében az öves terv alatt nagyszámú betonkeverőgéppel látják el építőiparunkat. A nagyobb és csoportos építkezéseknél központi betonkeverő üzemeket létesítenek olyan keverőgépekkel amelyek önműködően végzik a kavicsrostálást, a kavics-, víz- és cementadagolást. A vasbetononítás vasmunkáit hajtató- és vágógépekkel, valamint a villamoshegesztés kiterjesztésével korszerűsítik Építőiparunkban az ötéves terv végére a betonozási munkákat 90 százalékban gépi úton végzik el.

MOZI

Tragikus hajsz

Tegnap mutatta be a Béke-mozi az olasz filmgyártás legújabb alkotását „Tragikus hajsz” címen. — A film a második világháború után játszódik le a marshallizált Osztrországnak.

Megmutatja az olasz parasztok és leszerelt katonák szörnyű helyzetét. Megmutatja szilárd akaratukat, hogy szövetkezeti gazdálkodással építsék jövőjüket.

A földművelésszövetkezet tagjai nagynehezen kölcsönt kaptak a banktól, lelkesen tervezgetik, mire fordítják a pénzt.

A városka utcáin gépkocsis rohog. Michele új rajta fiatal feleségével. Négymillió lírát visznek a bankból a szövetkezet számára.

A város szélén banditák fiamadják meg az autót utasait. Elrabolják a pénzt. Michele a banda egyik tagjában megfennt ismeri fel Albertot, volt hadifogoly társát.

Alberto észreveszi, hogy felismerle, ezért tuszként magával viszi Michele fiatal feleségét.

A szövetkezet hitelezői követelik a pénzt, vagy az állatok azeveléi visszavadását. A kétségbeesett emberek hába ellenkeznek, elhajítják a szövetkezet állatait.

Ehatalozzák, hogy közösen fogják a tetőseket előkeríteni. A banda tagjai szöcszának, hogy könnyebben meneküljenek, de legnagyobb részüket még aznap elfogják. Barmerre szagolnak a banditák, mindenütt szembeállják magukat a szövetkezet parasztaival.

A banda vezetője egy kalandornóval és a tusszal az egész rendezett hába fészkelik be magukat. A parasztlakó gyűlése szeszorult a ház körül. Alberto levő a kalandornóval aki fel akarja robbantani a parasztlakót a ház körül aknamező segítségével.

A pénz nagyrésze megkerül. Alberto megbánja tettét. A parasztlakó szabadon engedik őt, mert tudják, hogy nem ő a bűnös, hanem a kapitalista társadalom, amely az emberek millióit kényserfű bűnös útra.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy elcsapánk, nagyapánk

Szina János volt gabármester 88 évekében elhunyt. Temetés szerdán 2 órakor lesz a III. sz. ravatalozóból. Lakás: Kálvini-ter 17. sz. A gyászólistán.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Berkesz Sándor kereskedő 64 éves korában elhunyt. Temetés szerdán délután 2 órakor lesz a Körmend díszavatató köztemetőből. Gyászlisták: bánatás listák, gyászok, vételek, munkák, testvérek és kirendelt rokonság. Lakás: Arad-ter 23 (Gyásznap helyett is).

Közönségyűlés Minden kedves rokonoknak, jóbarátoknak ismerősöknek, szaktársainak, valamint a Cipész család tagjainak, akik kedves jó férjem temetésén részt vettek, ravatalozó közeli virágot helyezve, fájdalomukat és hitelti igyekeztét említem, mondok köszönetet. 63. Gál Miklósné és csalánya.

BEKE 4, 6, 8 órákor

METEOR 3, 5, 7 órákor

TRAGIKUS HAJSZ Olasz film, a földhész parasztok harca az éhgyomri földesurakkal.

VIG 4, 6, 8 órákor

KARHOZOTTAK ÖSSZEESKÜVÉSE Színes magyarul beszélő szovjet film.

A DEBRECZENI SPORTJA

Kettős győzelmet aratott a D. Lokomotív birkózó csapata

Harmadik lett az NB I-ben a D. Lokomotív Vasárnapi rendezték meg a birkózó NB I. utolsó fordulóját Debrecenben a vasgőzvári kultúrteremben öt bajnoki mérkőzést rendeztek meg élénk érdeklődés mellett. Több kitűnő mérkőzésnek voltunk tanúi a D. Lokomotív szép kettős győzelmet aratott. Dunakeszi és Ceglédi csapatok ellen győztek a debreceniek. Eredmények: D. Lokomotív—Ceglédi VSK 5:3. Eredménye volt ennek a mérkőzésnek, hogy minden találkozó tussal végződött. Déli a 11. percben fektette kétváltára a ceglédi Nagyot. Hódos pedig a 8. percben tussolta Kenét Juhász az ötödik percben szép akció után tussolta Liszert a nyomasztó az 5. percben hirdették ki Sipos tussot győzelmét Vargával szemben is. Kolosovár a 3. percben a viágbanok ceglédi Gál kétváltára fektette, míg Gyórt a 10. percben tussolta Balta. Németi ellenfél nélkül győzött. Buglyó pedig a 6. percben tussal szenvedett vereséget Vasváltól. D. Lokomotív—Dunakeszi VSK 6:2. Ezen a mérkőzésen a debreceniek győzelmet Hódos, Kun Sipos, Gyórtalri, Buglyó és Németi szereztek. A többi NB I-es mérkőzés eredményei: Bp. Honvéd—Bp. Lokomotív 4:4. Dunakeszi VSK—Ceglédi VSK 4:4. Ceglédi VSK—Bp. ÉDOSZ 4:4. Bp. Dózsa—Csepeli Vasas 6:2. Bp. Lokomotív—Csepeli Vasas 6:3. Honvéd—Bp. Dózsa 6:2.

7. D. Lokomotív 15 25:28 15 pont

Salgótarjáni Vasas—D. Lokomotív 3:3 (3:1) Utolso NB II-es bajnoki mérkőzését játszotta vasárnap a D. Lokomotív a salgótarjáni Vasas ellen. A mérkőzés a Salgótarjáni Vasas elleni győzelemmel zárult. Eredmények: D. Lokomotív—Salgótarjáni Vasas 3:3 (3:1). A mérkőzésen a D. Lokomotív győzelmet aratott. Eredmények: D. Lokomotív—Salgótarjáni Vasas 3:3 (3:1). A mérkőzésen a D. Lokomotív győzelmet aratott. Eredmények: D. Lokomotív—Salgótarjáni Vasas 3:3 (3:1).

Országos csapatbajnokságot nyert a D. Lokomotív ifjúsági együttese

Vasárnap Budapesten rendezték meg az országos ifjúsági birkózó csapatbajnokság döntőjét. A D. Lokomotív a tavalyi bajnok, a Ganz, a Ceglédi VSK, Salgótarjáni és Tatabánya csapatai körmérkőzésen döntötte el a bajnokságot. A debreceniek kitűnően szerepeltek, minden ellenfélük legyőzték és a mérkőzéseiket a bajnoki címért. Ezáltal már másodikban nyerték el a D. Lokomotív ifjúsági csapata a szép vándordíjat s ha jövőre is bajnokságot nyer, akkor végére a D. Lokomotív lesz a szép vándordíj. A D. Lokomotív György, Dankó, Oláh, Simon Linkner, Lengyel és Szabó összehajtott csapatát vett részt a bajnoki küzdelmekben. Első mérkőzésük a ceglédi ellen 6:1-re győzött, a Lokomotív. Győzelmeiket György, Dankó, Oláh, Simon, Lengyel és Szabó szereztek. Második mérkőzését a Bp. Ganz együttese ellen vívta a debreceniek csapata. Szép mérkőzésen 5:2 arányban győzött a Lokomotív. Ez a győzelem főleg Dankónak köszönhető, aki erős ellenfele ellen győzelmet ért el és biztosította a csapatgyőzelmet. Itt Dankó, Oláh, Simon, Lengyel és Szabó György. Tatabánya volt a következő ellenfél 6:1-re nyert a Lokomotív csapat. Dankó, Oláh, Simon, Lengyel és Szabó győzeimvel. Szeptember 10-én 7:0-ra győzött a Lokomotív Bp. Ganz együttesével szemben. Ezután György, Dankó, Oláh, Simon Linkner, Lengyel, Szabó szereztek. A D. Lokomotív ifjúsági birkózó csapat kitűnően küzdött. Szabó Lengyel és Simon minden mérkőzésen győzelmet szereztek. Linkner, Simon tussított a debreceniek birkózók újabb szép sikere bizonyítja annak, hogy birkózó utánpótlásunk terén nincs semmi hiány. Bár csak így lenne labdarúgó vagy más sportág vonatán is

3:3-ra játszott, 11-est hagyott ki a Postás Nagykállóban

Fehérgyarmat súlyos vereséget szenvedett (4:1). Biharnagybajom, v. Eki. A hazai csapatot a 10. percben a Postás Nagykálló ellen 3:3-ra játszott, 11-est hagyott ki a Postás Nagykállóban. Eredmények: Fehérgyarmat—Postás Nagykálló 4:1. Biharnagybajom, v. Eki. A hazai csapatot a 10. percben a Postás Nagykálló ellen 3:3-ra játszott, 11-est hagyott ki a Postás Nagykállóban. Eredmények: Fehérgyarmat—Postás Nagykálló 4:1.

Kösa (D. DISZ FSE) nyerte a kardvívó versenyt

Debrecenben a D. DISZ FSE országos IV. osztályú kardvívóversenyt rendezett. Huszonhat indulója volt a versenynek amelyen a debreceniek kitűnően szerepeltek. Először a döntőbe jutott a Kösa (D. DISZ FSE) 7 gy. 2. Kaszás (D. Lokomotív) 6 gy. 3. Péter (D. DISZ FSE) 5 gy. 4. Losonczy (D. DISZ FSE) 4 gy. 5. Pál (D. DISZ FSE) 4 gy. 6. Árvay (D. DISZ FSE) 4 gy. 7. Péter (D. DISZ FSE) 3 gy. 8. K. T. 8. Fülöp (D. Lok.) 3 gy. 9. Szalai (Szolnoki Lok.) 0 gy.

Arany Bika—Margitszigeti Nagyszálló üzemi labdarúgó mérkőzés eredménye

Az NB II. három csoportjában márcsda van a bajnok: Tatabányai Építők, Szegedi Honvéd és Sorlex. A Keleti-csoportban ma kedden fejeződik be a küzdelem, mert lejátszák az elmaradt mérkőzéseket.

ALLÁS (2) RUHÁZAT, CÍPŐ (6) NYULBUNDÁT fehérrel keresek megvételre 2-3 éves gyermeknek, Varga u. 9. 1. csemetés, 6-479

VEGYES (25) HATVEZÉR utcán 400 kvatt tás gyümölcsös eladó, cím: Moncs. o. pályi u. 13. 20-435

ÜZLET (18) PINTÉR Iona 16-ékesítő elküldött régi helyéte Bathány u. 26. 12. 2. — 18-460

HÁZ, VILLA (19) ELADÓ Moncs. o. pályi út 13. ház békés tisztelettel. 19-426

KISZOSZ hírek. — F. hó 20-án, szerdán délután 6 órákor rendeztünk közgyűlést, melyre tagjainkat ezúton is meghívjuk. — Terveztudományi Csoport tagjaink részére F. hó 30-án, csütörtökön délután 6 órákor. — Könyvtelér, gyors és gépjármű tanfolyam indult felvilágosító és jelentkezés 3 napon belül a KISZOSZ irodában.

Nyolc feladat!

A 1-10-es enei fordulójában 1-2 megsejtes volt a többi mérkőzés általában a papírforgóhoz tartók. A hétan 8 feladat volt, felénkint 10223 forintot nyertek. 295 darab 11 találatos szelvényt számoltak össze a kiértékelésnél. Ezek nyeresége 275 forint. A 10 találatos szelvények száma: 2375, ezek nyeresége: 33 forint.

Az Elektromos pontot veszített

A kerületi I. osztályban vasárnap több meglepetés volt. Kevezen gondolták azt, hogy a hazai pályán játszó Elektromos pontot vesz, de nem gondoltunk arra hogy az elmúlt vasárnap szép győzelmet arató D. Egylet vereséget szenvedett a Lokomotív 11-től, amely az elmúlt vasárnap súlyos vereséget szenvedett. Eredmények: D. Lokomotív—D. Egylet 4:0 (2:0). V. Horváth K. Birtos győzelm. G. Szegedi, R. Rácz, Mangó. — D. Elektromos—Biharkeresztési VSE 4:4 (2:1). V. Kerkényi, V. Vessz. Nagyvárosi mérkőzésen a debreceni csapat a Elektromos góllal Laczó 2. Kádár Szabó Béla lökték. — Hajdúszoboszlói SZMTÉ—Földérei TSC 4:1 (2:0). V. Pellos Jobb támadóerővel nyert a szoboszlói csapat. Nádudvari DEPOS—Sátrétudvari DISZ 4:1 (1:1). V. Nagy III. Megérdemelten nyert a hazai csapat. — D. KASE—Berettyóújfalui Halászség II. 4:5 (3:1). V. Sorszegi. A hazai csapat jobban teljesített a hazai pályán. — D. DEPOS—Hajdúújfalui Birtosgyár 1:1 (1:0). V. Vessz. Nagyvárosi mérkőzésen igazságos eredményt hozott. ill. Molek. — Balmazújvárosi Építők—Pólgári DEPOS 4:0 (1:0). V. Sárosi. Még nagyobb arányú győzelem volt a hazai csapat győzelménél. D. Honvéd II.—Büdszentmiklósi Lovasok 3:0 (2:0). V. Pásztor, Birtos győzelm. G. Csabai 5. — D. Mező-B. Postás II. 2:1 (1:1). V. Várkonyi. Szenté utáni jó játékkal győzött a Meteor. G. Nádrádi, Kise F. ill. Tóth Z. — Hajdúdorogi ÉDOSZ—Hajdúdorogi 0:0 V. Parkas.

Győr nyerte a kiesési rangadót

Az NB I. vasárnapi eredményei: Textiles—Vasas 1:0 (1:0). Dózsa—Postás 2:1 (2:0). Honvéd—BDSZ 4:0 (2:0). Csepeli Vasas—Szegei SZMTÉ 4:0 (1:0). Győri Vasas—Szomb. Lok. 1:0 (0:0). Eöze—Tatabányai Tárna 3:2 (0:1) ÉDOSZ—Salg. Tárna 3:1 (2:0).

Debrecen úszói legyőzték az ózdilakot

A debreceni fedettuszodában Debrecen—Ózd vívőcsapatok közötti szövetségi rendezte. Meglepetésre a pontversenyben a debreceni úszók nyertek, bár a legfőbb győzmi számban az ózd úszók győztek. A verseny kiemelkedő eredményei: 100 m férfi gyors: 1. Malinák (D) 5:34. 2. Tomola (D) 5:15. — 200 m férfi mell: 1. Gyuresik (O) 3:05. — 100 m férfi hát: 1. Nánási (D) 1:18.2. — 100 m férfi gyors: 1. Thurzó (D) 1:28.2. keleti kerületi úszók. 2. Kies (O) 1:23.5. Thurzó csupán háromszállal győzött. — 200 m női mellúszás: 1. Paszternák (D) 3:25. — 100 m női hátúszás: 1. Jost III (D) 1:32. — A 4x100 m férfi vegyes váltót és a 6x66 kéth. mes. férfi kéth. mes. női vegyes váltót ózd nyerte. — Végeredmény: Debrecen—Ózd 70:69.

Járműjavító—Cipészek 7:0 (2:0)

Alapokú döntő mérkőzés, Diószegűt, vezette: dr. Munkácsi. A vasgőzvári dolgozók együttese Keskeny—Sida, Serfőző, Tóth Ferenc—Nagy Tibor, Papp Illyés, Patócs, Csokai, Orsz. Koplári összehajtottában játszott. Megérdemelten szerzett ilyen arányban is győzelmet a Járműjavító. A gólok közül Csokai négyet Orsz. kétet, Koplári pedig egyet lőtt.

Járműjavító—Cotonai Színház alapokú labdarúgó döntő rendeznek holnap délután fél kettőkor a D. Egyleti sporttelepen

A mérkőzés igazságszerűen játszódik. Ezáltal a két legjobb formában lévő csapatok közötti találkozó majd egymással.

Tömegszervezeti naptár

KISZOSZ hírek. — F. hó 20-án, szerdán délután 6 órákor rendeztünk közgyűlést, melyre tagjainkat ezúton is meghívjuk. — Terveztudományi Csoport tagjaink részére F. hó 30-án, csütörtökön délután 6 órákor. — Könyvtelér, gyors és gépjármű tanfolyam indult felvilágosító és jelentkezés 3 napon belül a KISZOSZ irodában.

KISZOSZ hírek. — Asztalos szakosztály szerdán délután 6 órákor nagyon fontos ügyben ülést tart.

Szakosztályi hírek. — A háztömb és utcabiztosítók a tikkáron 30-ig tehetnek meg. Teig-nagy és végezt. Minden tömbbizalmi külön írja le az utcabizalmi névsort, tömbszámlát, lakáselmét és ezeket jelentkezők adják le.